

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **A. P.**, narozený dne X,
státní příslušností X,
naposledy známým pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců
Balková, Balková 1, Tis u Blatna,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-185/LE-BA02-K11-2021 ze dne 8. 3. 2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce dne 2. 1. 2021 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žádost odůvodnil tím, že mu na Ukrajině hrozí vojenská služba, s čímž nesouhlasí stejně jako s tamější politickou situací. Ve vlasti je dokonce hledaný z důvodu vyhýbání se nástupu do armády. Dále zdůraznil soukromé vazby na Českou republiku, kde žije dlouho. Ve vlasti žalobci zůstala pouze babička.
2. Žalovaný tuto žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

Sb., o azylu. Svůj závěr opřel do velké míry o informaci Odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 4. 2020 o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině a o dokument Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 8. 8. 2020. Z těchto materiálů vyplývá, že v na Ukrajině nedochází pronásledování, mučení, nelidskému či ponižujícímu zacházení, svévolnému násilí v ozbrojeného konfliktu apod. Žalobce před odchodem z vlasti žil v Kirovohradské oblasti, kterou kontroluje ukrajinská ústřední vláda a na jejímž území nedochází k bezpečnostním incidentům. Rovněž žalovaný konstatoval, že branná povinnost představuje zcela legitimní občanskou povinnost uznávanou též mezinárodním právem, navíc podle dostupných informačních zdrojů Ukrajina od roku 2016 žádnou mobilizaci oficiálně nevyhlásila. Argument o příbuzenských vazbách žalovaný nevyhodnotil za relevantní. Závěrem napadeného rozhodnutí žalovaný poukázal na účelovost žádosti. Žalobce o azyl požádal až po svém zajištění a následném uložení správního vyhoštění, přičemž tak mohl učinit již po příjezdu do ČR.

3. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že rozhodnutí žalovaného nemá dostatečnou oporu ve správním spisu, je založeno pouze na zcela obecných informacích. Podkladové materiály žalovaného totiž nevznikly pro individuální posouzení jeho případu, nýbrž jen pro zhodnocení jeho vlasti za účelem jejího zařazení na seznam bezpečných zemí. Proto je nelze pokládat za dostačující podle § 23c písm. c) zákona o azylu. Dále žalobce upozornil, že v daném řízení část důkazního břemene nesl též žalovaný podle § 3 správního řádu. Žalobce svou část důkazního břemene unesl díky věrohodné výpovědi, kterou žalovaný nezpochybnil. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí věnoval možnosti naplnění azylově relevantních důvodů na Ukrajině v obecném měřítku. To však nestačilo. Měl se vypořádat s možností jejich naplnění v žalobcových individuálních poměrech. Např. v napadeném rozhodnutí chybí skutkové závěry o konkrétní ochraně žalobce státními orgány Ukrajiny. K výkonu vojenské služby žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora EU, které rozlišují účast na bojových operacích souladných a rozporných s mezinárodním právem. Důvod v podobě osobních vazeb na ČR je podle žalobce azylově relevantní již s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Evropské úmluva“). V ČR žije od roku 2007, a to téměř s celou svojí rodinou.
4. Žalovaný ve vyjádření dílem zopakoval odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdůraznil vychýlení důkazního břemene ve věci výrazně směrem k žalobci. Ten ovšem nedostal své povinnosti, když zformuloval pouze šablonovité žalobní body. Žalobce nezmínil prakticky žádnou potíže, jež by mu v záležitosti vojenské služby vyvstala. Ani neprokázal důvodnost svých obav. Zpochybnění podkladů, z nichž žalovaný vycházel, stojí jediné na žalobcových názorech.

Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná. Žalovaný v souladu se zákonem dospěl k závěru, že nemá posuzovat důvody pro udělení mezinárodní ochrany, protože žalobce pochází z bezpečné země původu. To platí i pro ty důvody uváděné žalobcem, které souvisí s jeho rodinným a soukromým životem na území ČR a nesouvisí tedy s bezpečností země původu.
6. Napadené rozhodnutí je založeno na uplatnění § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu, podle nichž se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, *neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho*

případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

Ukrajina jako bezpečná země původu

7. Podle § 2 bodu 24 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, Česká republika považuje Ukrajinu za bezpečnou zemi původu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.
8. Charakteristickým znakem řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je vychýlení důkazního povinnosti ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS). Pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Je tedy jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti.
9. Rozhodnou otázkou tedy je, zda žalobce prokázal, že v jeho případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. To neprokázal, tedy nevyvrátil, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu. Za toho stavu nebyl důvod, aby žalovaný obstarával nějaké další podklady pro rozhodnutí.
10. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se za bezpečnou zemi původu považuje stát, jehož je cizinec státním občanem, (1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, (2) který jeho občané neopouští z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, (3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a (4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
11. Ze správního spisu plyne, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 2. 1. 2021 především proto, že mu bylo dne 27. 12. 2020 uděleno správní vyhoštění. To mu bylo uděleno proto, že nejméně dva a půl roku pobýval neoprávněně na území České republiky. Důvody žádosti uvedl žalobce dva: (1) je na Ukrajině hledaný z důvodu povolávacích rozkazů, přičemž nesouhlasí s tímto ani s politikou Ukrajiny; (2) v České republice má příbuzné, přičemž na Ukrajině žije jen jeho babička.
12. První z uvedených důvodů nijak nevyvrací, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

Vojenská služba nepředstavuje ani pronásledování, ani vážnou újmu. Je naopak mezinárodně uznávanou povinností občana vůči jeho státu. To v zásadě platí i v případě výhrady svědomí, neboť za takové situace lze sice uvažovat o tom, že vojenská služba zásadně nemá být povinností, její vynucení však nepředstavuje pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu či vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona. K tomu by musely nastoupit další okolnosti, jako například zpřísněné tresty pro odpírače vojenské služby z náboženských důvodů nebo předpoklad závažného a systémového porušování mezinárodního práva při bojových operacích (srov. např. rozsudky NSS č. j. 5 Azs 158/2015-24 ze dne 17. 12. 2015, č. j. 2 Azs 17/2012-44 ze dne 7. 8. 2012, č. j. 5 Azs 4/2004-49 ze dne 29. 3. 2004). Nic takového žalobce netvrdil ani před žalovaným, ani v žalobě, kde tato hlediska pouze obecně zmínil. Obecné nebezpečí trestního stíhání pro odpírače splnění legitimní povinnosti k obraně vlasti, relevantní újmou není.

13. Z podkladů správního spisu k tomu jasně plyne, že Ukrajina v posledních letech jednak nemobilizuje, jednak její branná moc stojí na profesionálech či dobrovolnících. Ani tuto skutečnost žalobce nerozporoval. Za toho stavu není vůbec důvod uvažovat o pronásledování či vážné újmě, natožpak vůči žalobci jako výjimce z běžného stavu na Ukrajině.

Rodinný a soukromý život žalobce v České republice

14. Protože žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, v souladu s § 16 odst. 3 téhož zákona neposuzoval, zda žalobci hrozí vážná újma podle § 14a.
15. Ve vztahu k vážné újmě to může být problematický postup, neboť kritéria, podle nichž se určuje bezpečná země, nijak nesouvisí s mezinárodními závazky České republiky, které jsou chráněny § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (srov. důvody rozsudků KS v Plzni č. j. 60 Az 75/2019-33 ze dne 9. 10. 2020 a č. j. 60 Az 75/2019-81 ze dne 31. 3. 2021).
16. Pro účely nynějšího rozhodnutí to však není třeba řešit, protože důvody rodinného života uváděné žalobcem zjevně nejsou hodné ochrany ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy. V řízení před žalovaným žalobce uvedl toliko, že v ČR je už „dlouho a mám tedy příbuzné“. Již dvakrát mu bylo uloženo správní vyhoštění, nicméně nevycestoval, protože „tady měl slečnu a z osobních důvodů“. Tato obecná tvrzení zjevně nedostačují běžně užívaným kritériím pro hodnocení soukromého a rodinného života (např. rozsudek ESLP ve věci č. 50435/99 Rodrigues da Silva and Hoogkamer proti Nizozemsku ze dne 31. 1. 2006), nehledě na to, že nemohou obstát v porovnání s dvěma neuposlechnutými rozhodnutími o vyhoštění (z rozhodnutí o zajištění žalobce ostatně plyne, že žalobce do ČR přicestoval „za kamarády“ a vědomě protiprávně). Neplyne z nich ani, že by rodinný život žalobce nezbytně musel být realizován na území ČR.

Závěr

17. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.). K procesnímu postupu soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. srov. odst. 15–20 rozsudku KS v Plzni č. j. 60 Az 52/2020-30 ze dne 23. 4. 2021.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 27. května 2021

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.